

Ratkaisut

Syventävät tehtävät

I Yksilö, yhteiskunta ja tieto

s. 30–31

1. a. Mitkä ovat olleet suomalaisten tärkeimpiä arvoja?

RATKAISU:

Suomalaisten tärkeimpinä pitämät arvot ovat terveys, hyvät ihmissuhteet ja rauha.

b. Miten arvot ovat muuttuneet?

RATKAISU:

Rauha ja maamme itsenäisyys ovat olleet aiemmin tärkeämpiä asioita kuin nykyisin, terveys ja hyvät ihmissuhteet ovat tulleet ihmisille tärkeämmiksi kuin ennen.

c. Pohdi, mistä syistä ihmiset ovat pitäneet näitä asioita tärkeinä ja mistä syistä arvot ovat muuttuneet.

RATKAISU:

Yksilölliset asiat ovat nykyisin tärkeitä: oma terveys ja ihmissuhteet. Niihin on nyt varaa panostaa. Maailmantilanne on muuttunut vakaammaksi, rauhaan ja itsenäisyyteen ei tarvitse nykyisin kiinnittää niin paljon huomiota kuin ennen.

2. Miten vapaata tiedonvälitystä pyritään yhteiskunnassa edistämään ja mitkä tekijät voivat rajoittaa sen toteutumista?

RATKAISU:

Vapaan tiedonvälityksen perustana on kansalaisen perusoikeuksiin kuuluva sananvapaus. Sananvapauden rajoista säädetään laissa. Toimittajille on säädetty lähdesuoja ja lehdistötuki. Sananvapauslakia sovelletaan kaikkeen julkaisu- ja ohjelmatoimintaan, myös verkkojulkaisuihin. Median vapautta rajoittavat esim. kunnianloukkaus, yksityisyyden suoja, itsesensuuri, median toiminnan taloudelliset ehdot, viestinten omistuksen keskittyminen. Median on viihteellistynyt ja median rakenne on muuttunut, mikä vaikuttaa sen asemaan vapaana yhteiskunnallisena tiedonvälittäjänä.

3. a. Missä asioissa Suomi pärjää vastaajien mukaan hyvin? Missä heikommin?

RATKAISU:

Suomi pärjää hyvin peruskoulutuksen tasossa, sananvapauden ja muiden perusoikeuksien toteutumisessa ja yhteiskunnan turvallisuudessa. Suomi pärjää heikommin henkisen hyvinvoinnin tasossa ja ihmisten onnellisuudessa, tulo- ja hyvinvointierojen vähäisyydessä ja maamme tunnettuudessa maailmalla ja muissa maissa sekä yritysten toimintaedellytyksissä ja kilpailukyvyssä.

b. Mitkä asiat selittävät sijoittumisen eroja?

RATKAISU:

Sijoittumisen eroja selittävät suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan toimivat palvelut ja taloudelliset suhdanteet.

c. Mitä mieltä itse olet Suomen sijoittumisesta kansainvälisessä vertailussa? Mitkä asiat mielestäsi ovat hyvin ja mitkä huonosti?

RATKAISU:

Suomi sijoittuu kansainvälisessä vertailussa monissa asioissa aivan maailman kärkeen. / Opiskelijan oma vastaus.

